

Forfatter: Hostrup, C.

Titel: Komedier og Digte

Citation: Hostrup, C.: "Komedier og Digte", i Hostrup, C.: *Komedier og Digte*, udg. af Aage Marcus ; Overbibliotekar, Dr. phil. H. Topsøe-Jensen , 1954, s. 10. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hostrup01-shoot-idm140699402121232/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Komedier og Digte

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

indtager derimod Bellmanns Melodier, haade dem fra »Fredmans epistlar« og dem fra »Fredmans sanger«. Allerede i »Recessenten og Dyret« havde Heiberg tyet til Bellman, og han havde fortsat dermed i de senere Vaudeviller. Under den skandinaviske Begejstringsbølge i 1840'erne kom Bellman for Alvor paa Mode, afgiver Stof baade til et Syngespil (Heibergs »Ulla skal paa Bal« 1845) og en Ballet (Bournoisilles »Bellman« 1844). Hostrup øser i høj Grad af denne Melodikilde i sine Stykker: 5 Melodier i »Genboerne«, 5 i »Intrigernes«, 8 i »En Spurv i Tranedans«, 7 i »Eventyr paa Fodrejsen«. Iøvrigt bruger han helst folkelige Viser eller yndede Smaasange. Undtagelsesvis er der komponeret særlige Melodier til hans Stykker; saaledes skrev Vennen E. Braun Melodien til »Man maa rejse tilføds« i »Eventyr paa Fodrejsen« og P. Heise satte Friersangen i »Soldaterløjer« i Musik. En Særtilfælde indtager »Soldaterløjer« med de mange smukke Sange af E. Horneman, »Den Gang jeg drog afsted«s Komponist. Hostrup fortæller, at Horneman stillede en Række hidtil ikke benyttede Melodier til hans Raadighed, og til dem skrev han saa sine Tekster.

Hostrups *Digte*, af hvilke der sidst i Bindet gives et lille Udvalg, er ogsaa først og fremmest Sange, skrevet til bestemte Melodier og til bestemte Lejligheder. En Række af hans Ungdoms mest kendte Studentervisere findes i »Genboerne« og i »En Spurv i Tranedans«; som en yderligere Prøve herpaa meddeles Drikkevisen »Nu er det stille«. Ved Studentermødet i Christiania 1869 blev »Høje Nord« afsungt med Joseph Glæzers raske Melodi; den blev hurtigt anerkendt af Højskolerne. Af Hostrups egentlige folkelige Sange er medtaget Opsangen til Bønderne fra Forfatningskampens Tid »Frem, Bondemand, frem« (1866) og to Sange til Vaalekilde Folkehøjskole. »Det som lysner over Vangen« viser især den stærke Paavirkning i Aand og Stil af Grundtvig, hans kirkelige Lærefader, til hvis Jordefærd 1872 han skrev sit mest storladne Mindedigt; »Vi fik ej under Tidernes Tryk« er ved sin jævne, fortræstningsfulde Tone mere i Pagt med hans egen prunkløse demokratiske Indstilling. Overgangen mellem den første og den anden Periode i hans Liv, da Komedienskriveren sagde Kunsten Farvel for at blive Præst, har sit Mindesmærke i hans stærkt personlige Digt »Drøm og Liv« (1862).

Krigen 1864 og Sønderjyllands Tab gjorde et uudsletteligt Indtryk paa Hostrup. Men da den første dybe Smerte var overvundet, var

han utvættelig i at forkynde Haab om en Genforening efter Adskillelsen (»Sønderjydernes Besøg i Korsør, den 2. September 1865«). Dette brændende Haab giver hans Poesi dybere Aandedrag og større Vingefang, end det hidtil havde været Tilfældet. Digtene »Lærkens« og »Risbøgens«, begge fra 1866, bebuder den kommende Lykketid, naar Duen slipper af Ørnens Klo, og hylder den stilfærdige Trofasthed, der skal holde ud, om saa hele Verden spotter, indtil »næste Sommers Glæde«.

Om et større Haab handler hans dybeste Digt: »Vintersæden« (1870). Bag dets Alvorstale ligger en dyb personlig Sorg; samme Vinter havde Digteren for tredje Gang mistet en Søn, og nu den mest elskede i Børnelokken. I Novemberdagens triste Mørke prædiker Vintersæden om det Foraar, der skal komme trods Død og Grav. Og Hostrup samler sin jævne Visdom i denne Strofe, som har et Ordsprogs Knaphed og Fynd:

Grønnes kun – se det er Sagen –
 leve med og være vaagen,
 leve kort Tid eller længe,
 blot vi lyser op i Taagen.

Den samme Evne til kort og klart at give en Tanke Udtryk udmærker ogsaa hans mange Smaavers, flere af dem oprindelig sat som Motto for hans folkelige Foredrag. De bedste er samlede paa denne Bogs sidste Blade.

Paa sine gamle Dage genoptog Hostrup sin Skuespildigtning, og fra hans sidste Lystspil »Under Snefog« (1888) stammer »Hjemmets Sang«. Trods al menneskelig Udvikling var den unge Digter og den gamle Præst den samme, beskedne og ægte. Han følte, at han ikke hørte til de Største, Førerne; han regnede sig selv som »en af Jønsøerne, som engang imellem ogsaa blev brugt til Musikken«. Men han var ogsaa ganske klar over, »at det ikke er ganske uden Værd at kunne more Folk paa en uskyldig Maade«. At dette er lykkedes ham, føler vi den Dag i Dag. I hans bedste Kunst finder væsentlige Sider af dansk Folkekarakter Udtryk: kvik Iagttagelseevne, godmodig Munterhed, simponeret Jævnhed, Had til Aandshovmod og Affektation.

H. Topsøe-Jensen